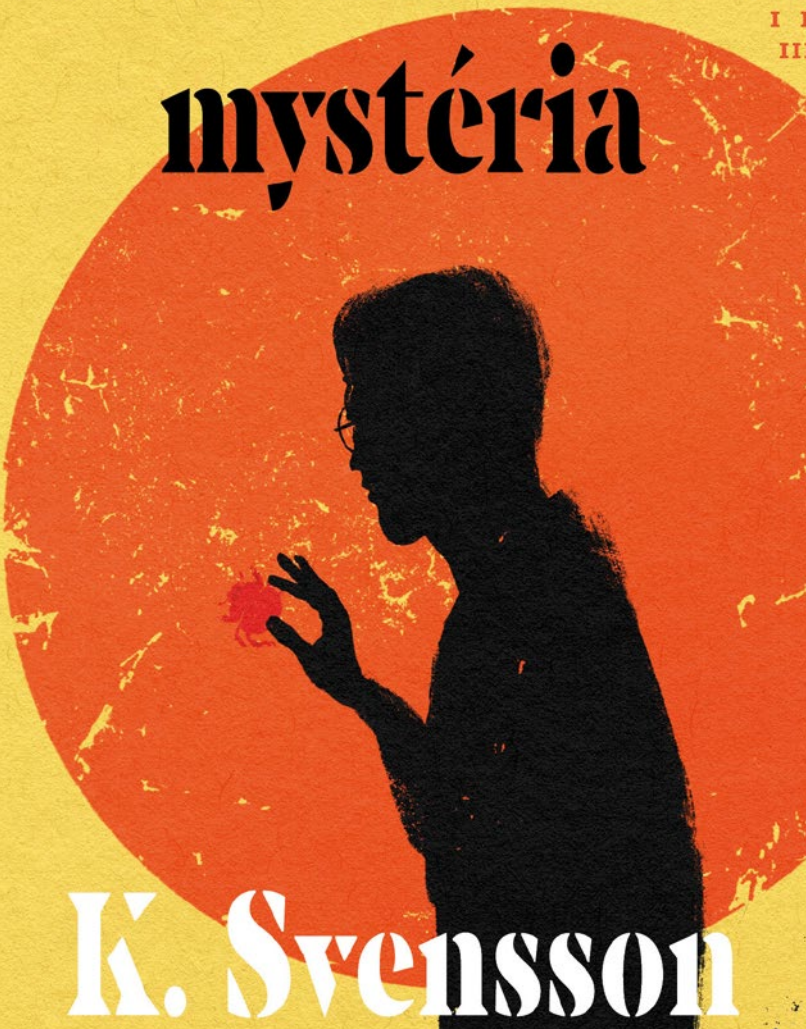

PŘELOŽILA HANA ŠVOLBOVÁ

Wintermanova mystéria

I II
III

A black silhouette of a person with glasses is shown in profile, facing left. They are holding a small, bright red, textured object in their right hand. The background is a large, textured orange circle, resembling a sun or moon, set against a yellow background.

K. Svensson

HOST

**Automatizovaná analýza textů nebo dat
ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU
je bez souhlasu nositele práv zakázána.**

Wintermans mysterier

Copyright © K. Svensson 2025

Published by agreement with Salomonsson Agency

Cover art © Kerstin Hanson

Translation © Hana Švolbová, 2026

**Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2026
(elektronické vydání)**

ISBN 978-80-275-3295-7 (PDF)

ISBN 978-80-275-3296-4 (ePUB)

ISBN 978-80-275-3297-1 (MobiPocket)

**Co viděl
slepec**

I

Každý básník sní o tom, že bude slepý. Když se mu na okraji zorného pole objeví šedá skvrna, pochopí, že je vyvolený. Rok nato vidí hodně špatně a o další rok později chodí s rukou nataženou před sebe, má ji místo očí. Za tři roky oslepne úplně a pak netrvá dlouho a začnou přicházet vyznamenání.

Slepota se považuje za výhru, je to cena, kterou zaplatil za to, že spatřil prazvláštní světlo. Zuhelnatělá černá křídla popálených z toho, jak letěl moc blízko.

O letu ke slunci svědčí jeho básně.

Jmenuje se Anatole Perseus.

Všichni se shodují, že je v něčem skutečně výjimečný. V jednom roce získá významnou literární cenu *The Jerusalem Herald* i Ibsenovu medaili. Předtím, než se znovu objeví jeho první básnická sbírka.

Debutoval v mládí. Bylo to za dobrých časů, čtenáři po většinou nevěděli nic o životě ve tmě, v ústraní. Kriminalita byla nízká, třebaže tu a tam vším otřásla nějaká bestiální vražda, žebrota téměř vymýcena, ale když se odloupla slupka, člověk v každé další vrstvičce nacházel lidi, kteří nějak nezapadali. Anatole Perseus patřil k těm, kdo dopoledne popíjeli bílé víno, konzumovali opium a kouřili z vodní dýmky hašiš.

Po druhé knize tvrdili, že své kouzlo ztratil.

Perseus se nevzdal, ale stáhl se do ticha. Byl pryč dlouho. Vrátil se — s fanfárami. O třiačtyřicet let později vyšly krátce po sobě tři knihy a on zároveň oslepl a proslavil se.

Poslední tři knihy lidé chválili.

Druhá byla trapné fiasko.

Na první se zapomnělo.

To se mělo změnit.

Uplynuly čtyři měsíce od chvíle, kdy si Winterman zřídil kancelář a upozornil svět na svou existenci krátkým inzerátem v novinách. Tvrdit, že se jeho firmě nějak daří, by byla lež, ovšem Winterman se utěšoval tím, že to způsobuje mizerná doba.

Pokud to nějaká útěcha byla.

Příjmy byly celkově nulové, zato účet výdajů dále rostl. Kromě ceny za inzerát a nájem přicházely denně nové náklady, chleba a máslo a všechno, co bylo zapotřebí.

Doba byla vskutku mizerná.

Naštěstí za dveřmi čekala doba nová.

Naproti Wintermanovi seděl velký básník Anatole Perseus a plakal. Vedle něj jeho žena Sarah, která mu utírala vlhké tváře, a Winterman zazpíval:

„Ach, Sarah, miluji tě.“

„O co tu krucinál jde?“ vyhrkl Perseus.

„Je to jen písnička, kterou zpíval někdo ve městě, teď ji zpívají všichni.“

„Já jsem žádnou takovou písničku nikdy neslyšel,“ namítl Perseus a pokračoval ve vyprávění o své slepotě a úspěchu, který se s ní pojil. Vyznamenání, medaile. Začala se ozývat nakladatelství a při podepisování smluv vznikl prostor k vyjednávání. Poté, co se na něj zapomnělo, bylo najednou zajímavé všechno — dopisy, deníky, a samozřejmě první básnická sbírka, která se dočkala ocenění, ale upadla v zapomnění.

„Ztratil jsem hlavu,“ řekl Perseus, „když chtěli vydat moje dopisy a skici na akvarelovém papíru, byl jsem pyšný. Jakmile

se nakladatelství nabídlo, že vytiskne moji první sbírku, bez rozmýšlení jsem to přijal. Vzpomínal jsem si, že v tom je upřímnost, tedy v těch básních. Neviděl jsem důvod, proč je znovu nevydat. Až posléze mě napadlo... Chápejte, ty básně jsem napsal před spoustou let, bylo to období mého života, na které moc nemyslím. Pamatuji si adresy, kde jsem bydlel, a mnoho dalších věcí, ale nevzpomínám si na poezii ze svého mládí. Teď jsem slepý a sám nemůžu číst.“

Winterman se díval na Persea, který přestal plakat. Slané proužky se táhly jako lajny v tenisové antuce, blyštěly se na bradě. Kůže na lících kostech vysychala. Člověk si snadno představil, že Perseus kdysi býval krásný.

Sarah, kolik jí může být? O patnáct míň než básníkovi? Možná o víc? Je to žena ve Wintermanově věku a rozhodně podle jeho gusta. Její přítomnost mu dodala sebevědomí a Winterman se proklel, že si nevyměnil košili. Upravil si kravatu s vyšitými květy pomerančovníku tak, aby zakryla skvrnu na hrudi. Rozhlédl se po místnosti.

Nacházeli se v přízemí starého kožešnictví, které tu původně bývalo — Nothnagelovy kožešiny, v dobrých časech tak úspěšné. Potom přišla válka, pak krize a nóbl dámy, které obchod navštěvovaly, jste mohli vidět, jak stíhají kousky kožešin a nastavují jimi vodnaté omáčky. V zastavárnách se vršily hromady norkových plášťů a liščích ohonů, na měděných trubkách visela spousta kabátů z vlka s králičím lemováním. Další už Nothnagelovi nepřijímali. Sklad rozprodali a prostory byly dlouho prázdné.

Pořád se tu držela vůně malířských potřeb a svědčila o lepších časech, stejně jako obrovský psací stůl z palisandrového dřeva, který nebylo možné dostat ven dveřmi, tak spadal do nájmu. Stůl nechal za dobrých časů na místě seřadit Otto Nothnagel. Teď byl on stejně jako kožešiny pryč a prostor pronajímala vdova, která stále bydlela v horním patře.

„Čte mi Sarah,“ pronesl Perseus.

„Jsem jeho očima už dlouho,“ přitakala Sarah. „Časem budu také rukama a nohama.“

„Tělem, celým tělem!“ vykřikl Perseus a olízl si rty.

„Jednou večer jsme si četli básně, které napsal, když byl mladý a šílený.“

„Já a Miguel Careca, můj úplně nejlepší kamarád!“

„Klid, Anatole!“

Sarah Perseovi předčítala. Když se proutěný košík noci splétal nad hlavou stále těsněji, touha po čtení rostla. Milovali staré knihy! Manželé u toho vydrželi celé hodiny; Anatole zaborený do ovčí kůže křesla, ve vlněných ponožkách a se sklenkou belgického piva na dosah; Sarah ležící na hromadě polštářů čtoucí něco, co Perseus vybral po snídani.

„Anatole chce obvykle poslouchat staré oblíbence, klidně klasiky,“ vysvětlila Sarah. „Samozřejmě se stává, že čteme nějakou z jeho knih, některé básně mi Anatole přeřikává, ty si zapamatoval...“

„Zvířata mají oči jen jedno pro druhé...“

„Teď ne, Anatole!“

„Tu jsem napsal pro tebe.“

„Je hodně syrová.“

„Jistě.“

„První básnická sbírka...“ připomněl Winterman.

„Přesně tak,“ navázala Sarah. „Tu jsme nečetli, a když jsme to udělali, bylo příliš pozdě. Náklad už byl v tisku a vydavatelství nevidělo důvod, proč by mělo stroje zastavit.“

„Nevěnoval jsem těm básním jedinou myšlenku,“ řekl Perseus. „Však chápete, bylo to období mého života...“

„Byl jsi nemocný, Anatole,“ vstoupila do toho Sarah.

„Samozřejmě, a čím víc opia Miguela Carecy jsem konzumoval, tím to bylo horší.“

„Ale ty básně jste přečetli?“ řekl Winterman.

„Jistě,“ přitakala Sarah. „Jednu po druhé, byly vlastně opravdu dobré.“

„Podivná lyrika,“ vyhrkl Perseus. „Zároveň vzdálená i blízka.“

„Potom jsme dospěli na stranu třicet jedna,“ oznámila Sarah.

Přepnula na nižší hlasitost, vybídla ho:

„Můžete si to přečíst sám.“

„Říkala jste strana třicet jedna... Ano, tady vidím...“ Winterman si přečetl čtyři řádky, které Sarah ve sbírce vyznačila:

Schránka s hlavou má čtyři zámky

Proud je přikrovem ticha

Oblouky žeber

Kostelem krabů

2

Slepý básník a jeho čtoucí manželka pořád seděli u něj a Wintermanovi začalo cukat kolem úst jako pokaždé, když přemýšlel. Vzpomínal si, že to kolem úst cukalo i tatínkovi, když šedivý jako prach stál před zrcadlem, kde měl pocit, že se mu moc dobře přemýšlí. Skutečnost byla taková, že dokonce i Wintermanovu popelavou maminku postihlo stejné cukání, jakmile bylo nutné učinit těžké rozhodnutí. Díky tomu se Winterman přiklonil k názoru, že jde o zvyk, který si přivezli z vlasti.

Myslel na ně v šedé barvě.

Winterman toho o svých rodičích mnoho nevěděl a v tom, co věděl, se nevyznal. Teď už bylo na otázky moc pozdě a on za to byl vděčný. V paměti je měl navždy balzamované jako záhady a dával přednost tomu, aby to tak zůstalo. Dvě záhady, které zplodily třetí mystérium, jeho samého, jemuž nebyly ani dva roky, když opustili Etiopii.

Ani na to se jich nezeptal.

Záhady mu tančily kolem rtů jako duchové.

Dřív dokázal cukání zastavit pomocí náustku dýmky, ale už je to dávno, kdy si mohl dovolit kouřit. To by se teď mohlo změnit.

Schránka se čtyřmi zámky.

Winterman ten příběh moc dobře znal.

Je jiná doba:

V den svých pětadvacátých narozenin přebírá Gauthiod Heagle továrnu na trezory svého otce. Se zděděnou fabrikou i sám se sebou má velké plány. Ne že by s otcovými sejfy bylo něco špatně, vloupat se do nich dá těžko, nicméně Gauthiod se od strýce naučil, že inteligence je stále rostoucí faktor.

„Zvyšuje se v mnoha oblastech, i zlodějové jsou chytřejší, a pak chladná ocel nestačí. Svět bude potřebovat nový typ trezoru,“ předvídá Gauthiod v hojně diskutovaném novinovém rozhovoru a dramaticky tím zvedne výšku, odkud spadne.

Prototyp jeho trezoru je opatřen čtyřmi zámky a otevřít se dá pouze sadou speciálně konstruovaných klíčů, které prý není možné zkopírovat. Ty se následně otáčejí v různých kombinacích a samozřejmě ve správném pořadí, což poskytuje takřka nekonečné množství možností. Stěny a dveře trezoru tvoří deset centimetrů silné ocelové pláty vyztužené podle tajné receptury. Pochopitelně je sejf ohnivzdorný a vodotěsný až do hloubky dvou tisíc metrů.

Jednoho dne ho ukradnou.

Policie obdrží oznámení brzy ráno. O to, že se příběh znamená a — to je horší — rozšíří, se postarají Gauthiodovi zaměstnanci. Lidem prostě připadalo velice legrační, že továrníkovi vyrábějícímu trezory někdo ukradl jeho vlastní trezor — v němž prý uchovával nepodstatnou sumu peněz. To vše je pro dědice, který vsadil na nanejvýš moderní sejfy odolávající krádežím, pochopitelně velmi trapné. Ve městě se stává terčem posměchu, všichni se do mladíka strefují.

Ano, dlouho se lidé smějí Gauthiodu Heaglovi. Na malých i velkých scénách slaví úspěchy nápadité vtípky a neobratně rýmované písničky, ale smích lidí přejde.

Začne to tím, že se najde noha.

Gauthiodův trezor nikdo neviděl dvanáct let, když jeden rybář v síti, kterou nastražil v řece Opica, najde ohlodaanou nohu. Nález ohlásí policii, jež konstatuje, že se jedná

o nohu lidskou. Nastupují potápěči a v tu chvíli dojde k nálezu trezoru zabořeného do dna řeky, pokrytého silnou vrstvou řas a měkkýšů, kteří se na skříňku se čtyřmi zámky pevně přicucli.

Kousek od trezoru je nalezena téměř kompletní kostra; její převážná část byla zabalená do koberce, který se během těch let ve vodě rozpadl. Chybí jenom hlava.

Policie pro otevření trezoru dělá, co může, ale pancéřované ocelové stěny nejdou proříznout ani propálit. Rozebírá se možnost zpřístupnit trezor trhavinou, ale nakonec padne rozhodnutí otevřít složité trezorové zámky diamantovým vrtákem. Opravdu účinný typ, který daný trezor vyžaduje, se musí objednat od mezinárodní policie a záležitost se protahuje.

Než diamantový vrták dorazí, služebníci Gauthioda Heagla stihnou trezor identifikovat jako ten, jehož krádež byla nahlášena před dvanácti lety. Kontaktují majitele a ten s planoucími tvářemi začne hledat čtyři klíče, které si naštěstí schoval.

Gauthiod natočí čtyři klíče do kombinací.

Trezor se otevře a skutečně...

Schránka s hlavou má čtyři zámky

Proud je příkrovem...

Winterman si řádky přečetl ještě jednou, tentokrát nahlas. „Tohle jste tedy napsal, když ten trezor ležel ve vodě?“ ujišťoval se.

„Hm,“ zamumlal básník.

„To je nešťastné.“

„Velice nešťastné.“ Perseus si promnul víčka. „Nedokážu to vysvětlit. Nevím, proč jsem to napsal!“

„Co chcete, abych udělal?“ řekl Winterman.

„To vám povím já,“ ozvala se Sarah. „Konečně se mu dostalo uznání, které si tak dlouho zasluhoval, takový úspěch by se neměl pošlapat.“

Winterman polkl.

„Samozřejmě.“

„Chceme, abyste usvědčil toho, kdo to udělal.“

„Udělal co?“ zeptal se Winterman, přestože už to věděl.

„Usekl hlavu nějakému chudákovi a hodil ho do řeky,“ vysvětlila Sarah.

„To, o co žádáte, není žádná maličkost,“ spustil a pomyslel si, že je to úplně typické. Když se konečně ukáže zákazník, má nesmyslné požadavky. Určitě proběhly stovky pokusů o to, přijít hlavě v trezoru na kloub. Především rozsáhlé policejní vyšetřování, bez jakýchkoli výsledků. Důkazů je moc málo — nikdo nic neviděl, uplynula dlouhá doba.

„Vzdali to dokonce i policajti,“ podotkl.

„Možná jim chybí správná motivace,“ poznamenal Perseus a položil před sebe tlustou obálku.

Winterman ji v duchu přeměřil a hned pocítil trochu silnější motivaci. Čtyři měsíce snil o tom, že mu na stůl někdo položí macatou obálku, v jeho snech obsahovala vždy totéž.

„Všichni to vzdali, vyšetřování je odložené,“ řekla Sarah.

„Proto se obracíme na vás.“

„Nevzali jste v úvahu, že vrah je s vysokou pravděpodobností mrtvý nebo sedí na doživotí za něco jiného?“ nadhodil Winterman.

„To nehraje roli,“ opáčila Sarah. „Zjistěte, kdo to udělal, aby nikoho nenapadlo, že můj manžel...“

„Chci se vyhnout zbytečným klevetám,“ přerušil ji Perseus.

„Co se stane, když se mi to nepodaří?“

„Na to nechci ani pomyslet,“ prohlásila Sarah, „zálohu si ale samozřejmě ponecháte, jestli vás zajímá tohle.“

Winterman se rozzářil.

„Jistě chápete, že to spěchá,“ upozornil ho Perseus. „Kniha míří do prodeje a je jen otázkou času, než si ty řádky někdo přečte a spojí si je s oním zatraceným trezorem. Pokud odmítnete, obrátíme se na někoho jiného.“

„Rozhodně ne!“

„Znamená to souhlas?“

„Jistě,“ přitakal Winterman.

Podali si ruce a Winterman měl dojem, že Sarah se konečky prstů dotýká jeho ruky trochu déle, což mu připadalo naprosto roztomilé. Stisk Anatola Persea byl nepřírozený.

„Chápete, že to spěchá?“ připomněl mu básník.

„Všechno ostatní odsouvám stranou,“ zalhal Winterman.

„Dobře, dobře!“

„Můžu mít jen poslední otázku?“ řekl Winterman, když si pro kontrolu přepočítal zálohu v objemné obálce. „Proč právě já?“

„Líbilo se nám vaše jméno,“ odpověděla Sarah. „Brzy na viděnou, Wintermane.“

3

Když klienti odešli z kanceláře, seděl Winterman dál za starým stolem Otty Nothnagela a dýchal s otevřenou pusou.

Prohrábl si vlasy v zátylku a pořádně se na židli protáhl.

Ne že bych pil, říkával Winterman, ale skleničku si dám rád, nejraději dvě. Potom se mi všechno zamlží a nemám ze sebe radost. Tři piva a víc jsou pro společnost. Osamělci můžou jít domů, nebo to vzdát a nechat se pohltnout.

Mračna se na sebe vrhala, až to hřmělo, do chodníků bušil těžký letní liják a po ulicích brzy začala proudit studená, čerstvá voda, která tryskala z popraskaných studní.

V Johnny's & Johnny's byl jako obvykle klid. Páchlo tu rozlité pivo a žaludeční kyseliny bublající ze spousty povykujících úst, která se v tlumeném světle otevírala a zavírala a zaváděla Wintermanovy myšlenky k rybám z mořských hlubin, jež zívají a kadí, polykají mořskou vodu a umírají, aniž jakýmkoli způsobem ovlivní historické události. Zdi a strop byly zabarvené kouřem. Čas odměřovaly hořící balené cigarety mezi rty běžných opilců a poloopilců sedících s pivem v malých kójích. Winterman mnohé z nich znal, ale nikoho nepozdravil. U baru stála mladá žena s poznámkovým blokem a hučela do Johnnyho di Marca za pultem, aby jí dal další rundu na sekyru. Vypadala tu nepatříčně a Winterman chvilku zvažoval, že ji pozve na skleničku, ale tyhle

plány zavrhl, když sledoval, jak di Marco podlehl krokodýlím slzám a otevřel pípu.

Winterman se usadil do rohu a pustil se do malvazu. Objednal si pořádně vyuzené jehněčí párky s okurkou. Netrpělivě otáčel sklenicí. Další pivo, Winterman ho vypil rychle. Žvýkal střívko z párku.

Kašlu na to, pomyslel si a vrátil se do kanceláře. Dvě piva, pak můžou jít osamělci domů. Winterman potřeboval společnost. Trošku oslavovat se snad smí, dumal, měl oslovit tu ženu s poznámkovým blokem.

Věděl, že spousta jeho kolegů na pracovišti alkohol přechovává i konzumuje. Jenže to pro mě není, řekl si Winterman, jenž se znal a měl své zásady.

O to horší bylo, že zásada nemít v kanceláři alkohol měla dráždivý důsledek: když člověk potřebuje, nemá po ruce nic. Naštěstí měl problém se společností i alkoholem řešení.

Naneštěstí řešení znělo Clotilde Nothnagelová. Kdysi otevřela Nothnagelovy kožešiny společně se svým manželem Ottou. Jejich manželství bylo šestadvacet let dlouhým závodem v chlastání a Otto prohrál. Z Clotildy Nothnagelové se stala vdova a ukázalo se, že k tomu, aby se opila, soupeře nepotřebuje.

Za dobrých časů přišli němečtí přistěhovalci a zůstali i během špatných. Clotilde artikulovala úplně vzadu v ústech, jako by slova kloktala, než je ze sebe vyplivla jako pěnivý proud slin. Bydlela v pokoji nad prodejnou kožešin, jež byla kdysi *showroomem*, v němž se přijímali opravdu věrní zákazníci a hosté z daleka. Podávalo se jednodušší jídlo, hrušková pálenka, pro pány pivo. Tam se uchovávaly ty nejúžasnější kožešiny a věšely se na manželky prezidentů, čerstvě vdané herečky a jiné coury, slovy Clotildy Nothnagelové.

Ona dvě piva mu připadala jako šumivá předzvěst toho, co ho čeká. Zaklepal na dveře a otevřel. Těžké hedvábné závěsy lemující zdi v salónu samozřejmě jen tak visely, ale nábytek

jako by po koberci plul bez pevného umístění. Jenom bíle natřená železná postel stála uprostřed podlahy jako odlitá. U čtvercového stolu u okna kouřila Clotilde Nothnagelová.

„Wintermane!“ zvolala vdova.

„Brý večer, paní Nothnagelová!“

„Aha, takže dneska takhle? Jemnej jako kůžička! Když jsem od tebe něco slyšela naposledy, znělo to jinak.“

Vdova zkrřížila ruce. Dlouhá noční košile se řasila okolo postavy sedící na židli. Vlasy měla zastrčené za ucho a odfoukla pár tenkých pramínků, které odtamtud vyklouzly.

„Máš na mysli křik?“ řekl Winterman.

„Mimo jiný,“ přitakala Clotilde.

„Viš, já mám zásadu. *Nikdy neměj chlast v kanceláři.*“

„To je chytrý.“

„Asi se porouchala.“

„Ta zásada?“

„Ano,“ řekl Winterman, „ale klid, už je zase celá.“

„Žádnej chlast v práci?“

„Přesně tak...“

„Tak proto jsi tady, Mosesi?“

K Wintermanově velké úlevě se podávalo víno. Clotilde mu nalila do sklenky a svou doplnila po okraj. Klasická pijačka vína, kostnatá a slaboučká, při pití vydávala srkavé zvuky, které vyluzovala tím, jak víno nasávala mezi předními zuby, aby si spláchla patro.

„Lžičku, nebo dvě?“

„Bez cukru,“ řekl Winterman, avšak zalitoval, jakmile víno ochutnal, a následoval hostitelčina příkladu. Ta ve sklence zamíchala prstem, strčila si ho do pusy a vzdychla:

„Úplně jako v restauraci!“

Potom se zadumala, úsměv se změnil v úšklebek.

„V restauracích jsme bývali pořád...“

„Já vím,“ Winterman upil víno.

Vůbec nebylo špatné, mohlo to dopadnout hůř. Mohl dostat *jablíčko*.

Stávalo se, že se Winterman — jako teď — zpozdlil s placením nájmu, což pak vedlo k tomu, že se Clotilde ocitla bez příjmu, a bez příjmu není víno. Pro takové případy existovalo jablíčko.

Kolem topení se v síťovkách pohupovalo několik kilo jablek. Posbíraných za městem nebo nakoupených levně jako druhá jakost. Nezáleželo na tom, že ovoce bylo horší kvality, často přezrálé a změkklé. Clotilde jablka nasypala do sáčků, nechala je zkvasit a roztéct. Hnědou kapalinu zachycovala do hrnků, odkud ji prostřednictvím trychtýře dostávala do vypláchnutých lahví od vína a říkala jí prostě a jednoduše jablíčko. U paní domácí Nothnagelové to vždycky vonělo po zkvašených jablkách.

Ale teď měli víno a život stál za to.

„V restauracích jsme bývali pořád,“ zopakovala domácí a dramaticky si povzdechla, zavřela oči a ponořila se do vzpomínek. Winterman už to znal a nechal ji povídat o starých životu nebezpečných časech, před všemi zákazy.

„Víš, že jsme v horním patře měli lvíče,“ řekla.

„Myslím, že to jsi mi neříkala.“

„Otto ho dostal od brunejského sultána za službu, kterou jsme měli tu čest prokázat jeho nejmladší dceři. Vykrmila jsem to mládě smetanou a ptačí krví z flašky. Měli jsme ho tři měsíce.“

„Co se stalo potom?“

„Otto ho zastřelil — támhle,“ ukázala na jeden sametem vyložený roh pokoje. „Z kožešiny jsme vyrobili bundičku, a když se to dozvěděl sultán, tak ho to nadchlo, že bundičku koupil svý nejstarší dceři, která měla úzký ramena.“

„To zní jako hloupost.“

„Taková byla doba. Jak jde fízlování?“

„Nejsem fízl.“

„Škoda,“ prohlásila domácí, „protože fízlové vydělávají peníze a můžou platit nájemný.“

„Moje firma je úplně nová,“ namítl Winterman. „Nemůžeš očekávat mlýnek, který bude po nocích mlít peníze.“

„S Ottou jsme na kožešinách vydělali pět milionů — za první rok,“ zafňukala Clotilde přes stůl.

„Tohle je citlivé, nerozuměla bys tomu.“

„Co to má znamenat? Tvrdíš, že jsem hloupá?“

„Neřekl bych hloupá, jsi banální.“

„A ty máš zpoždění s nájmem, Mosesi.“

Winterman pomyslel na obálku, kterou před několika hodinami obdržel od Anatola Persea. Na velkorysou zálohu a peníze na průběžné výdaje — s příslibem dalších peněz. Mnohem víc peněz. Ležela ve vnitřní kapse saka a bylo by jednoduché vytáhnout ji a zamávat domácí bankovkami před zkoprnělou tváří.

Jenže — to bylo takhle: Winterman k těm penězům cítil velkou lásku. Neexistoval lepší způsob, jak to popsat. Přišly v dokonalou chvíli, kdy mu došly všechny zásoby a sadbové brambory nakrájel a usmažil. Tyhle peníze byly požehnané a pomyšlení na to, že by se části z nich vzdal ve prospěch Clotildy Nothnagelové, se mu nezamlouvalo.

Ještě ne.

Nejdřív si je musí smět chvíli ponechat.

„Víš, že žádné peníze nemám,“ pronesl.

„To proto, že nemáš práci, že ano.“

„Jistě,“ připustil Winterman.

„A co je chlap, kterej nepracuje? Pobuda — a pobuda si nic nepronačímá, ten spí v příkopech.“

„Poslyš, mně na smlouvě na tuhle kancelář nesejde,“ řekl Winterman. „Mám byt.“

„A za ten platíš?“

„V tuhle chvíli... ne.“

Domácí se zasmála a plácala se do stehů.

„Jsi pobuda, Wintermane. Provozuju tu hotovej chudobinec.“

Ted' moc nechybělo, aby Winterman skutečně vytasil obálku a vysypal ji na ni.

Když Winterman odcházel od Clotildy Nothnagelové, byly skoro čtyři hodiny ráno. Sešel po schodech do své kanceláře, kde ulehl na pohovku a zavřel oči. Brzy vyjde slunce a nebyl moc dobrý nápad chodit domů do prázdného bytu.

Winterman předpokládal, že usne, avšak kyselé víno, které mu při převalování šplíchalo v žaludku, ho neotupilo. Hledal si pohodlnou polohu a myslel při tom podivuhodně jasně, takže to vzdal a posadil se ke stolu. Vyndal papír a tužku, aby si udělal trochu pořádek. Nenapsal jediné slovo, tužkou v ruce máchal, dirigoval sebe i myšlenky, které se mu honily hlavou.

Gauthiodu Heaglovi ukradli jeho speciálně zkonstruovaný trezor, když mu bylo dvacet pět let. O dvanáct let později sejf našli na dně řeky a ukázalo se, že obsahuje lidskou hlavu. Vzhledem k tomu, že odcizený předmět byl pojmenován po svém vynálezci, začalo se této kriminalistické záhadě říkat Heaglovo tajemství.

Trezor, jenž byl údajně naprosto nevyloupitelný, někdo ukradl a musel ho nějak otevřít. Peníze zmizely, někdo je vyměnil za hlavu, schránku se čtyřmi zámky potopil v řece Opica — vodním toku proslulém koloniemi krabů, který zásoboval restaurace ve městě surovinou, z níž se v gratinované podobě stala místní specialita. Turisté se sjížděli zdaleka, aby ochutnali kraby z Opicy s arašídovou omáčkou.

Gauthiodův trezor nikdo neviděl dvanáct let a v době jeho nepřítomnosti vyšla sbírka básní se zjevným odkazem na něco ukrytého v bahnitém dně a usazeninách — a současníkům to úplně uniklo.

Jak by si toho mohli všimnout, když neměli tušení?

Když později trezor našli, na sbírku se už zapomnělo.

Měli hlavu a schránku se čtyřmi zámky.

Žebra, která krabi ohlodali do čistých bílých oblouků.

A navíc: Jméno *Opica* dali řece původní obyvatelé — do slova přeložené znamená Tichá řeka.

Winterman si opět přečetl řádky:

Schránka s hlavou má čtyři zámky

Proud je příkrovem ticha

Oblouky žeber

Kostelem krabů

Nebyl žádný odborník na poezii, ale znělo to jako něco, co lze napsat jenom — když člověk ví, že pod tichým příkrovem řeky leží schránka se čtyřmi zámky? Vážně mohlo jít o pouhou náhodu? To měl na mysli Anatole Perseus, který sám chápe, že mu nikdo neuvěří. Není divu, že plakal.

Slunce vystoupalo nad město, léto dávno skončilo a barvy kolem Wintermana potemněly. Stíny se na omítnuté fasády vrhaly s jinou ostroší, žlutý měsíček v záhonech u lázní měl v planoucích okvětních lístcích krvavě rudé skvrny.

Brzy bude podzim.

Winterman byl v knihovně hned, když otevřela. Nemohl ztrácet čas, Anatole Perseus se vyjádřil velice jasně, že to spěchá.

Nijak si nepředstavoval, že řešení najde v policích s knihami, ale někde začít musel. Po poněkud mrzké snídani v knihovní jídelně, kterou tvořily croissanty z linkové pekárny a káva, se zaměřil na regály s encyklopediemi. V Trummanově lexikonu

vyhledal jméno Anatola Persea a našel článek, který se převážně shodoval s tím, co mu v kanceláři pověděl sám Perseus. Text napsal někdo se signaturou MH.

Tenhle MH byl na Anatola Persea zřejmě odborník a měl zvláštní zájem o jeho pozdější básnickou tvorbu — *Slepé knihy*. První dvě sbírky zmínil jenom stručně.

Po velkolepém debutu se Perseus vrátil o rok později s nepovedeným pokusem Dlaň plná květin, v němž se naprosto jasně ukazuje, že ustrnul ve formě a drží se pokusů o opakování šťastných formulací z prvních básní. Navozuje dojem, že Perseus už v mladém věku začal imitovat sebe samého, vyčerpával vlastní stylistické prostředky. Trvalo čtyřicet tři let, než se k poezii vrátil — tentokrát proto, aby se zapsal do historie literatury.

Zbytek textu věnoval MH chvále posledních tří knih slepého básníka, ale vzhledem k tomu, že vyšly dlouho poté, co byl Gauthiodův trezor ukraden, potopen a vyloven z řeky Opica, Winterman řádky jenom prolétl, svazek zavřel a vrátil ho do police. Zalistroval ve svém poznámkovém bloku a uviděl, že si poznamenal jméno Miguel Careca, vzpomněl si, že se o něm slepý básník během jejich schůzky několikrát zmínil. Vytáhl další svazek a snažil se Miguela Carecu vyhledat, ale o něm žádný článek neexistoval. To platí pro většinu z nás, pomyslel si Winterman.

Vtom spatřil Sarah — a ona jeho.

„Do háje, vy mě špehujete, Wintermane?“

„Když všechny stopy ukazují jedním směrem, tak...“

„Co to má znamenat?“

Winterman upadl do rozpaků. Ano, co tím vlastně myslel?

Jsem zamilovaný? dupal. Co když jsem zamilovaný! Co když jsem se zamiloval jenom tím, že jsem vyjádřil ta slova, myslel si je v duchu? K čemu by to vůbec bylo dobré? Jde o manželku mého nejvýznamnějšího, mého jediného klienta,

pokračoval Winterman pro sebe. Nicméně usoudil, že je sám velmi nevšední osoba, a ta myšlenka ho uklidnila, našel v ní omluvu.

„Jen jsem žertoval,“ řekl Winterman. „Co tu děláte vy?“

„Já tu pracuju. Myslím, že jsem to říkala.“

„To bych si nejspíš pamatoval.“

Sarah se na Wintermana podívala. Byla ostříhaná na kluka.

„Takže mě vážně nešpehujete?“ zeptala se.

„Jasně že vás nešpehuju. Vy a váš muž mě asi neplatíte za to, abych sledoval vás samotné?“

„Tady jsem poznala Anatola. Byl úžasný. Když jsme pořádali večery s poezií, předčítal básně. To bylo předtím, než oslepl, nikdo o něm spoustu let neslyšel. Byla jsem hodně mladá a milovala jsem jeho druhou sbírku *Dlaň plná květín*.“

„Ta prý nestála za nic,“ podotkl Winterman.

„Co na ni říkáte vy sám?“

Winterman přiznal, že ji nečetl. Když to spočítá přesně, z tvorby Anatola Persea přečetl jenom čtyři řádky, ty o schránce s hlavou a tak.

„V Trummanově lexikonu se píše, že...“

„...napodobuje sám sebe,“ doplnila Sarah. „Ano, tohle znám.“

„Vy nesouhlasíte?“

„Nikdo se nemůže mýlit víc. Ale co Malena Hašková ví o poezii?“ odfrkla Sarah.

„Malena Hašková?“ Znělo mu to povědomě, když to jméno vyslovoval, viděl před sebou tištěná písmena. „Nepíše do novin?“

„Je to literární kritička, ano,“ přitakala Sarah a protočila oči. „Ať to znamená cokoli...“

To je ono, pomyslel si Winterman. Ne že by četl, co Malena Hašková píše, ale měl dojem, že to jméno se pořád vyskytuje v novinách jako zapomenutá vánoční výzdoba, která stále visí na lustru ve společném obývacím pokoji.

„Taková mrňavá chudokrevná patlalka jako Hašková není schopná vnímat Perseovu milostnou lyriku,“ usoudila Sarah. „Je obrovská ostuda, že tak ceněná encyklopedie, jako je Trummanova, ji nechala psát o Anatolovi, to není profesionální.“

„Jak to?“

„Protože se v mládí znali.“

„Perseus a Hašková?“

Sarah pokrčila rameny.

„Určitě ho chtěla, to chtěly všechny.“

Winterman vydal mručivý zvuk, který mohl znamenat cokoli, se záměrem přimět Sarah, aby mluvila dál, což ráda učinila.

„Patřili na univerzitě ke stejnému kruhu, k takovému volnému uskupení knihomolů, kteří četli a psali básně, pili víno a ochmatávali se,“ řekla Sarah. „Četl jste Anatolovy básně?“

„Ještě jsem se do nich nestihl...“

„Takže ještě máte naději, Wintermane?“

„Předpokládám to.“